

OPONENTSKÝ POSUDEK

diplomové práce Heleny Dražské

Uplatnění hudebně výchovných prvků v RVP se zaměřením na 1. ročník ZŠ

Autorka ve své diplomové práci reaguje na aktuální otázky současné hudebněvýchovné teorie a praxe spojené s Rámcovým vzdělávacím programem, a to jak na poli teoretickém, tak praktickém. Tomu přizpůsobuje i členění práce: rozdělení na část teoretickou a praktickou, včetně praktického výstupu v podobě prezentace projektu.

Úvodní dvě kapitoly práce se zabývají problematikou vývojové psychologie dítěte rozhraní předškolního a mladšího školního věku a následně charakteristikou zejména hudebních schopností dítěte tohoto věku. Třetí kapitola nastiňuje problematiku RVP: vymezení, principy, klíčové kompetence, vzdělávací oblasti apod. Všechny tři kapitoly jsou kompilačního charakteru s cílem posloužit jako teoretické východisko ke kapitolám dalším.

Těžištěm práce se stávají 4. a následně 5. kapitola práce. Autorka v nich vychází ze své praxe (pěvecké i pedagogické) v dětském sboru Bambini di Praga, a to s ohledem na požadavky RVP pro 1. roč. ZŠ a taktéž s ohledem na rozdílnost podmínek výběrového hudebního tělesa a běžné ZŠ. Čtvrtá kapitola obsahuje autorčin návrh celoročního plánu (rozdělený tematicky na čtyři bloky dle ročních období), zaměřený na vokální, instrumentální, hudebněpohybové a poslechové činnosti včetně získávání poznatků z oblasti elementární hudební nauky. Je doplněna praktickými příklady, z nichž je patrná autorčina tvořivost, hudební invence a nápaditost ve spojitosti s metodikou a didaktikou hudební výchovy, zaměřenou na mladší školní věk dítěte. Mezi jednotlivými tematickými body je (nejen) v oblasti rozvoje hudebnosti dítěte patrná vzájemná metodická návaznost.

Práci završuje pátá kapitola, v níž autorka vychází z předchozího plánu a uplatňuje tak získané hudební znalosti a dovednosti dětí na konkrétním příkladu projektu Broučci, s cílem ověřit míru schopností a dovedností u vybraného vzorku dětí (projekt byl realizován v ZŠ Petřiny – sever, Praha). Volba projektu je po stránce motivační i tematické velmi zdařilá, neboť mimo výše zmiňované uplatnění schopností, dovedností a znalostí poskytuje velký prostor k mezioborovému využití. Uvedené postupy i jejich následná reflexe a analýza jsou jistě (nejen pro autorku) cennými informacemi a podněty pro návrhy plánů k podobným projektům.

Jazyk diplomové práce je jazykem odborným, a proto je nutné tomu přizpůsobit veškeré vyjadřování jak stylistické, tak slovně vazebné a vyvarovat se nejasností či chyb po stránce obsahové i gramatické. V textu by se proto neměly objevovat výrazy typu „Zajímat mě bude tělesný vývoj dítěte...“ nebo „Ještě než začnu, ráda bych uvedla citaci, která mě při studování materiálů zaujala.“ – obojí str. 11. Bohužel je navíc práce poznamenána hrubými nejasnostmi v textu. Jedná se o části, které se doslovně opakují (viz př. celý odstavec „Jelikož je můj původní plán...“ – str. 40), nebo části, v nichž text samotný nedává smysl, a to ani po stránce jazykové, natož obsahové – viz př. celý 2. odstavec kapitoly 1.1, str. 11: „Přesto, že se v této práci zabývám tematikou, která zkoumá hudebnost žáka v 1. třídě třeba, abychom se o dětech dozvěděli co nejvíce. Pokud je nám to nějakým způsobem znemožněno, je důležité trpělivě pozorovat jejich projevy a dát jim možnost opravy několikrát. Je možné, že základní školy, je

pro mne důležitý i jeho nejen hudební, ale i psychický vývoj v období předškolním. Na toto období by měl učitel v první třídě navázat a dále pokračovat v jeho rozvoji tak, aby dítě nebylo zbytečně přetěžováno, nebo zbytečně dlouho nesetřvávalo ve svém vývoji na jednom bodě.“ Opomenuli, že celý odstavec na čtenáře působí, jako kdyby autorka práce neprovedla korekturu textu, naopak – jako by se v tomto případě jednalo o vsuvku prvotní verze práce, sestavenou z pouhých myšlenek či náčrtů a skic, je v textu obsaženo několik informací, které mohou působit značně diskutabilně a vybízet nejen k názorové polemice: př. „... je důležité trpělivě pozorovat jejich projevy a dát jim možnost opravy několikrát.“ Jakou opravu projevu dítěte má diplomantka na mysli? Vyplývá případná specifikace opravy z předchozího textu?

Některé celky navíc (díky absenci přímých odkazů na použitou odbornou literaturu) vyvolávají ve čtenáři mylný dojem, že jsou výsledkem bádání samotné autorky, ačkoliv to není možné (např. kapitola 1.2, 1.3, 1.4 aj.).

V úvodu třetí kapitoly autorka uvádí definici Rámcového vzdělávacího programu: „Opatření ministryně školství, mládeže a tělovýchovy, kterým se mění rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání.“ – str. 32, s odkazem na portál www.rvp.cz. Je předešlá citovaná věta skutečnou definicí RVP?

Práce je zbytečně poznamenána velkým množstvím gramatických chyb, a to jak absencí, přebytkem či záměnou interpunkčních znamének ve větách, tak pravopisem slovních spojení či slov samotných: př. „To sebou přináší...“ – str. 40, „Pásli ovce valaši“ – str. 56, „Následovalo...zývání (pro uvolnění kořene jazyka a hrdla)“ – str. 92 aj.

Reakce na oponentovy poznámky a odpovědi na výše uvedené otázky budou mj. předmětem obhajoby diplomové práce.

Zpracovávat dané téma na základě nikoli pouze teoretickém, ale právě podloženém vlastní zkušeností je pro jakoukoliv práci ideální. Helena Dražská ve své práci nabízí čtenáři ukázkou jedné z možností, jak k výše zmíněnému tématu z hlediska hudebněvýchovné praxe přistupovat. Práce samotná je po stránce tématické zajímavá, předkládaný projekt velmi inspirativní.

Diplomovou práci **doporučuji** k obhajobě.

S ohledem na samotné zpracování práce v souvislosti s výše uvedenými výraznými nedostatky ji hodnotím známkou **dobře**.

V Praze dne 13. května 2009